

Hemsedal

31. oktober 2025

Øyvind Aas

Leder driftsenhet Buskerud

Innhold

- ✓ **Politiets prioriteringer 2025**
- ✓ **Kriminelle nettverk**
- ✓ **Barn- og ungdomskriminalitet**
- ✓ **Vold og overgrep i nære relasjoner**
- ✓ **Siste innbyggerundersøkelse**

Hovedprioriteringer 2025 – foreløpige signaler

- Håndtering av den sikkerhetspolitiske situasjonen
- Øke innsatsen mot kriminelle nettverk
- Øke innsatsen mot økonomisk kriminalitet
- Bekjempe vold i nære relasjoner og vold og overgrep mot barn
- Oppfølging av barne- og ungdomskriminalitet
- FELLES FOR PRIORITERINGENE ER SAMHANDLING MED ANDRE (spesielt kommunene)....

Kun en vei for å nå disse målsetningen - samhandling!!!



Typer av kriminelle nettverk:



Et lite bilde av hva svenske kriminelle nettverk tjener penger på....

Goda vinstmøjligheter



**100–150
miljarder**

= vinster som delvis investeres i større brottsupplagg

Marknaderna för brottsvinster har kraftigt expanderat:

- Narkotikamarknaden har vuxit över tid.
- Digitaliseringen och ökningen av finansiella tjänster möjliggör nya brottsupplagg. Stora bedrägerier och utpressning mot privatpersoner och företag.
- Digitaliseringen och privatiseringar förenklar bedrägerier mot välfärdssystemet.
- Globaliseringen har internationaliserat brottsligheten i hantering av brottsvinster, utländska målvakter och företag. Brott begås på distans, via internationella brottsupplagg och med snabba gränsöverskridande transaktioner.
- Den fria rörligheten har gjort Sverige till en stor marknad för stöldgör.

Intäktskälla	Miljardvinster
Narkotika (försäljning i första ledet)	1,8-2,8
Bedrägerier	5,8
Stöld	2
Välfärdsbrottslighet	11-27
Svarta inkomster	91
Illegal avfallshantering	3,7-5,7



Narkotikamarknaden har traditionellt varit den största intäktskällan, men nu genererar bedrägerier större brottsvinster.

Vinsterna återinvesteras sen i både den legala och illegala marknaden vilket gör den organiserade brottsligheten

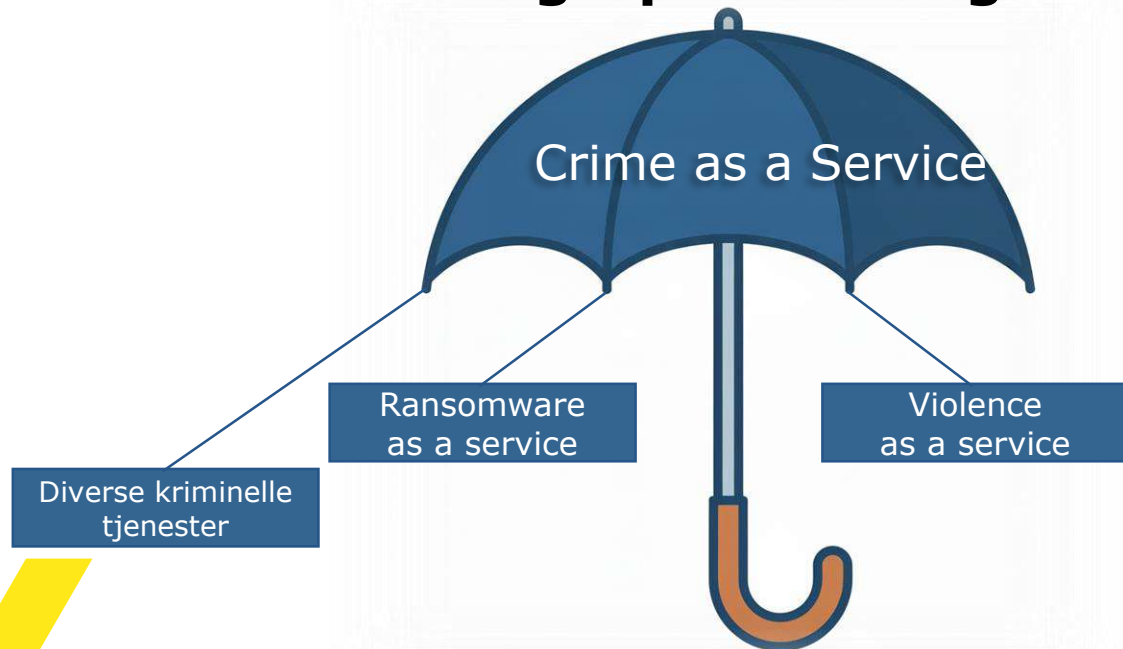
Violence as a service/Vold som handelsvare

Rekruttering av barn og unge til vold og alvorlig kriminalitet



- 
- Begrepsavklaring
 - Fenomenet VaaS
 - Rekruttering
 - Gjerningspersoner
 - Faresignaler

Begrepsavklaring



Violence as a Service (Vaas)









Rekrutteringsprosessen

Barn/unge er aktive i ulike sosiale medier.
Utsettes for propaganda fra organiserte kriminelle der de lokkes
over til andre plattformer. I senere tid har også annonser blitt lagt
ut her.



Annonsering av ulike voldsoppgdrag der det søkes etter
utførere og hvor man kan melde interesse ved å sende
direktemelding til annonsør/rekrutterer.



Utfører blir lagt til i gruppe der videre
planlegging av voldsoppgdraget skjer.



Unge utøvere, hva skal voksne se etter?

- De starter med å bruke krypterte applikasjoner. Spør hvorfor. Hva trenger de å skjule?
- De begynner å snakke annerledes. Nye meninger, nye verdier. Noen ganger helt plutselig. Hvem lytter de til?
- De begynner å lyve mer. Eller unngår spørsmål helt.
- De får nye venner. Spesielt eldre eller voksne som du aldri har møtt.
- De kommer hjem med nye ting. Klær, telefoner, penger uten noen forklaring på hvor det kommer fra.
- De slutter å spørre etter penger, men ser ut til å ha nok. Det er ikke uavhengighet, men et rødt flagg!
- De trekker seg fra sitt normale liv. Dropper skolen, unngår rutiner. Mindre interessert i gamle venner og hobbyer.





POLITIET

Deling av informasjon til skole

Politiet skal raskt og effektivt dele informasjon med relevante etater og etablere nødvendig samarbeid for å avverge og forebygge kriminalitet.

Politi instruksen

§ 15-1. *Politiets alminnelige samarbeidsplikt.*

Politiet skal samarbeide med andre offentlige myndigheter og organisasjoner når deres oppgaver berører politiets virkefelt og lov eller forskrift ikke er til hinder for dette.

Særlig påligger det politiet å innlede et nært samarbeid med skole- og sosialmyndighetene og snarest underrette disse om forhold av antatt interesse for deres virksomhet

Politiloven § 2 og opplæringsloven § 15-3



POLITIET

Utgangspunkt

Opplysninger i politiets register og systemer er underlagt taushetsplikt, politiregisterloven § 23.

Kan likevel utlevere

- Samtykke fra den registrerte
- Politiet har underretningsplikt - barnevern
- Lovfestede unntak fra taushetsplikten



POLITIET

Når kan politiet utlevere taushetsbelagte opplysninger til skole, politiregisterloven § 27, § 30 og § 31

For å avverge lovbrudd, § 27, 1 ledd : skoleskyting-
hevnoppgjør

For å forebygge lovbrudd, § 27, 2 ledd: omsetning av
narkotika

I kriminalitetsforebyggende samarbeid, § 27 4 ledd:
opplysninger knyttet til konkrete personer og strategiske
forhold uten at det nødvendigvis dreier seg om å forebygge
konkrete lovbrudd, SLT samarbeid

I mottakers interesse, § 30, offentlig og § 31, privat
for å fremme skolens lovpålagte oppgaver

for å hindre at skolens virksomhet blir utøvet på uforsvarlig vis



POLITIET

Hva må vurderes før utlevering?

Barnets beste

Hvordan kan det forventes at mottakeren benytter opplysningene, hvor mange får tilgang?

Er mottakeren underlagt taushetsplikt?

Hva slags opplysninger er det aktuelt å dele:

- Alvorlig eller mindre alvorlig kriminalitet
- Er det knyttet usikkerhet til opplysningene

Ikke mer enn tilstrekkelig for å oppnå avverge, forebygge straffbare handlinger eller ivareta skolens lovpålagte oppgaver. Kan formålet oppnås uten å dele personopplysninger?



POLITIET

Hva slags opplysninger

Politiets operasjonslogg (PO), kan ikke utleveres i skolens interesse, men for å avverge eller forebygge kriminalitet.

Kriminaletterretningsregisteret (Indicia) svært begrenset adgang

Saksbehandlingssystem for straffesaker (BL)

- Avsluttede straffesaker
- Pågående straffesaker



POLITIET

Kontakt politiet

Dersom tipset/hendelsen er akutt, ring 112 (politiets nødnummer)

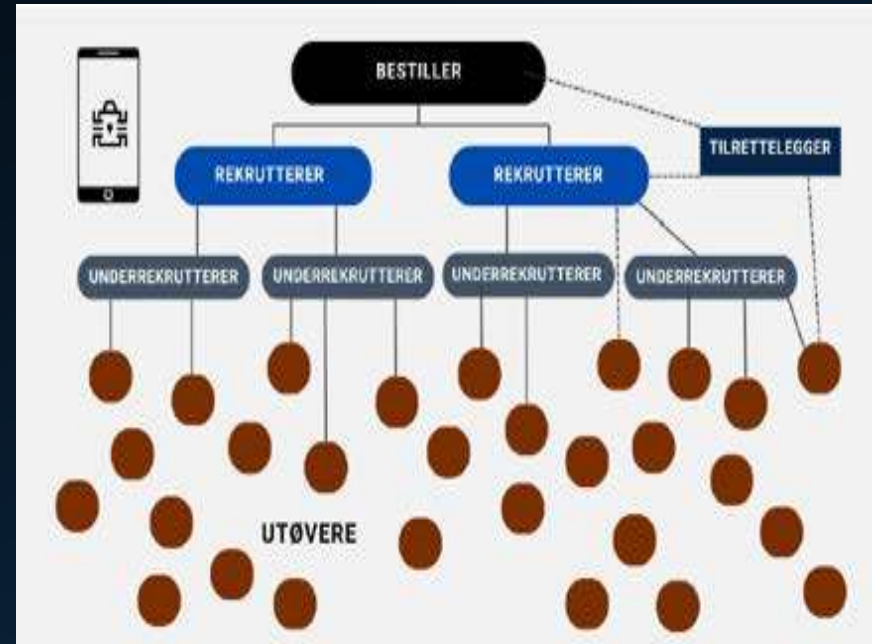
Ved dialog og informasjonsdeling ta kontakt med lokalt politi direkte eller via 02800

Du kan sende tips til oss på e-post:
post.sor-ost@politiet.no

Følg oss på Facebook: [Politiets nettpatrulje – Sør-Øst](#)

Vaas – violence as a service - vold som handelsvare

- Viktig for politiet å ha oversikt over miljøene, sammen med andre
- Viktig å oppklare disse sakene (Sverige gjorde ikke det)
- Motivasjonen er penger og de rekrutterer like gjerne en med "plettfritt rulleblad".
- Følger en struktur med bestiller, rekrutterer, tilrettelegger og utøver
- Både rekrutterer og utøver kan være under 18 år – de kjenner ikke til hva som er årsaken
- Fremgangsmåte er som de som begår overgrep – eks sjekker spillplattformer i skoletiden, tar kontakt og skaper tillit...



Viktig i et forebyggende perspektiv..

- De får aldri noe penger..
- Det står ikke noen fluktbil klar og venter..
- De "ofres" helt bevist
- Blir de ikke tatt, så presses de til å utføre mer (de som rekrutterer har hele personnummeret...)



Hvordan foregår eks pengeinnkreving...



- Eks. Foxtrot nettverket overtar eller kjøper deres gjeld og inndriver den.
- (Du trenger ikke drive "business" med de fra før)

- **Barne- og ungdomskriminalitet**
- **Litt statistikk**

**Registrerte U18-saker med gjerningssted i Buskerud, per krimtype Registrerte U18-saker med gjerningssted i Buskerud, per krimtype
(pr 08.09.2025)**

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Annen	57	55	60	79	73	56
Miljø					3	2
Narkotika	50	28	28	26	38	40
Seksuallovbrudd	32	53	25	28	30	15
Skadeverk	18	68	59	33	30	24
Trafikk	82	61	71	71	106	90
Undersøkelsessaker	2			6	5	4
Vinning	153	147	197	226	232	122
Vold	82	130	98	159	149	99
Økonomi	10	26	27	57	11	12
Totalsum	486	568	565	685	677	464

Kommune	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Drammen	255	299	305	348	333	219
Flesberg	1	2	0	3	2	5
Flå	3	2	0	2	2	1
Gol	7	24	8	7	6	6
Hemsedal		3	3	2	2	0
Hol	6	8	3	13	15	3
Hole	5	5	3	3	10	3
Jevnaker	6	6	26	9	13	2
Kongsberg	29	36	67	71	68	73
Krødsherad	1	2	2	1	4	0
Lier	22	43	18	42	39	29
Modum	34	12	21	44	34	24
Nesbyen	1	14	6	3	0	0
Nore og Uvdal	6	1	8	2	1	3
Ringerike	70	81	51	79	93	49
Rollag	0	0	0	0	1	1
Sigdal	1	2	4	3	0	1
Øvre Eiker	35	26	29	43	41	38
Ål	4	2	11	10	13	7
Totalt	486	568	565	685	677	464



Sommeren 2025 "sett fra ungdommens øyne" – bare en situasjonsoppdatering:

- Sør-Øst pd. har hatt en rolig sommer med tanke på ungdomskriminalitet og dette gjelder alle GDE'ene. Et eksempel er i Drammen har det vært 1 forsøk på ran, mot 14 ran i 2024.
- Det har vært i gang satt mange tiltak både fra politiet og fra våre nære samarbeidspartnere (lokalt barnevern, kommune, Konfliktrådet)
- Vi har hatt flere aktive ungdommer plassert på institusjon, en fortsatt i varetekt, flere som har fått ungdomsstraff har fått lov å dra på ferie med sin familie, og flere hundre har hatt sommerjobb som er organisert av den enkelte kommune.
- Politiet har fått lov å komme med forslag på hvem som burde ha sommerjobb i samarbeid med barnevern og kommune.

Barne- og ungdomskriminalitet



- **Politiets primærstrategi er forebygging..**
- **MEN politiet er ikke samfunnets primærførebygger..**

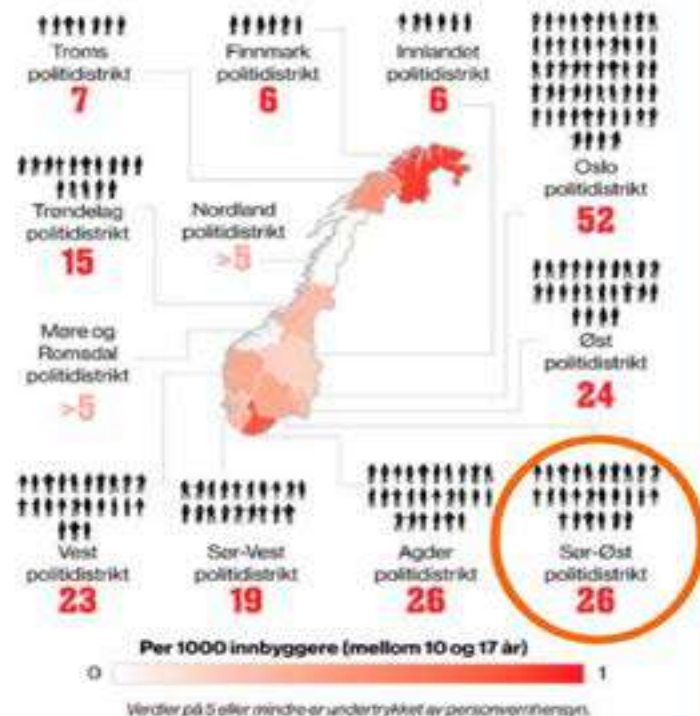


Foto: Design: Torbjørn Nilsen/VG, Kilde: Straffesakregisteret/Politidistrikter

Barne- og ungdomskriminalitet

- Høyeste tall for ungdomskriminalitet siden 2009
- Mer ran og grovere vold
- Ungdomsenhetene har sprengt kapasitet, barn plasseres i voksenfengsel
- Økning yngre under 15 år (1 av 3)
- Samtidig: 97,5 prosent av unge har ikke begått lovbrudd – og de fleste av de som tas er tatt for en ting
- Begrenset gruppe bak den alvorlige økningen
 - 213 nasjonalt
 - 10-20 barnevernet oppgir at de sliter med å ta vare på

Hvem er de?



- Gutt
- Vokser opp med eneforsørger
- Trangbodd
- Foreldre med lavere utdanning og inntekt
- Kjent med hjelpeapparatet allerede fra barnehagen
- Ofte ofre for vold selv
- Liten grad inkludert i organiserte aktiviteter
- Rus/psykisk uhelse
- Ofte vært på institusjon
- Opplever fellesskap, mestring og spenning i kriminelle miljøer
- (Barneombudets straffesaksprosjekt)

Hva er endringene de senere år?

- Dessverre alltid vært ungdommer som begår kriminalitet – også alvorlig
- Dagens bekymring:
- De blir yngre
- Noen få begår mer alvorlig kriminalitet (årskull – Covid?)
- Økning i vold, trusler, ran m.m.
- Utvikling av kriminalitet skjer oftest der det er mest kriminalitet fra før – ungdommer blir eksponert for det..
- Største steder / mest folk – størst utfordring i Drammen ..

Politiets fokus forbyggende...

- **To tanker i hodet samtidig**
- **1) Systemnivå**
- **2) Individoppfølging – i samarbeid med foreldre, kommune (skole, barnevern m.m.), BUFETAT m. flere. Reaksjoner: "innvisning" på skole, oppholdsforbud, BV vedtak – i ytterste konsekvens fengsel flere fengslede ungdommer.**
- **Vi "tar ut" de mest aktive i samhandling med andre**
- **Hindre nyrekruttering – identifisere og iverksette tiltak på de som "henger rundt"**
- **Ta ut de som rekrutterer (Hamburger effekten – hele..)**
- **Samhandling mellom alle med "eierforhold"**

Adgangen til å gjennomføre varetekt som oppholdspåbud med elektronisk kontroll

Ikrafttredelse av den nye hjemmelen i straffeprosessloven § 184 b gir domstolen et alternativ som nettopp ivaretar hensynet til både samfunnet og fornærmede. Samtidig ivaretar det hensynet til siktede, ved å redusere de negative konsekvensene ved et varetektsopphold i fengsel, herunder risiko for skadelig isolasjon. Forslaget gir også retten flere verktøy til å kunne velge den mest formålstjenlige løsningen for siktede og samfunnet i det enkelte

Det er allikevel fortsatt gode muligheter og håp..

De aller fleste er fortsatt flotte ungdommer 😊

- **Det jobbes svært bra tverretatlig – spesielt med kommunene, det gjøres gode tiltak som virker 😊**
- **De fleste liker rammene – de vil ikke være "verstingene"**
- **Frivilligheten er en viktig aktør!!**
- **Politiet har ikke kontroll, MEN vi har veldig god oversikt (alle registrerte ran utført av ungdommer er oppklart)**

- **Bekjempe vold i nære relasjoner og vold/overgrep mot barn**





POLITIET
POLITIDIREKTORATET



DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 36 S

(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Opptappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028)

Trygghet for alle

- "Retten til å leve et liv uten vold er en grunnleggende menneskerettighet"



Opptrappingsplan

- Virkeligheten er verre enn vi vet..
- Sakstallene øker ikke, men mørketallene er dessverre store...
- Mange av de som utfører vold og overgrep, har selv vært utsatt for det..
- Voldsutøver bytter partner og fortsetter overgrepene..
- Mange har gjort mye, men nå skal vi trappe opp..
- De utsatte fortjener handling, ikke bare planer..

Viktig tema for deling av informasjon

- **Avvergeplikten**

(Str.l. § 196, gjelder jobb og fritid)

- **Taushetsplikt**

- **Opplysningsrett**

- **Opplysningsplikt**





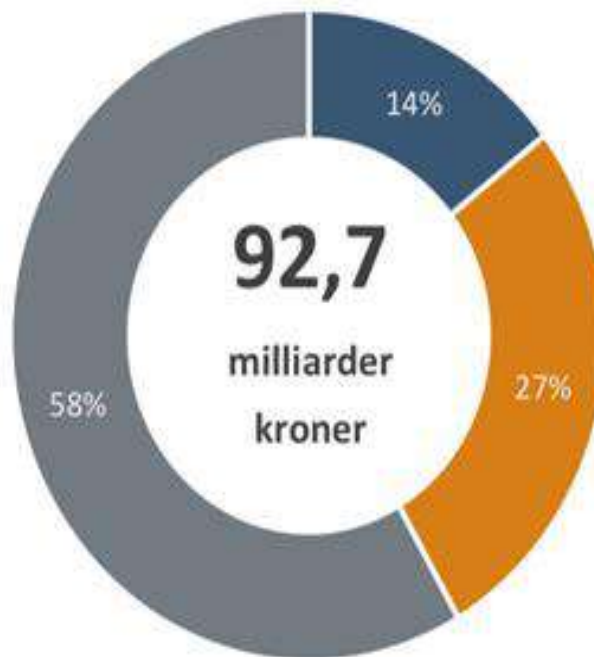
2021

RAPPORT
SAMFUNNSKOSTNADER AV VOLD I NÆRE
RELASJONER



MENON-PUBLIKASJON NR. 35/2023

Stavns Forbudsrett, Post Forbudsrett, Informasjon, Vold, Uegnet uttrykk, Tilde, Mordet og
den Mordet og



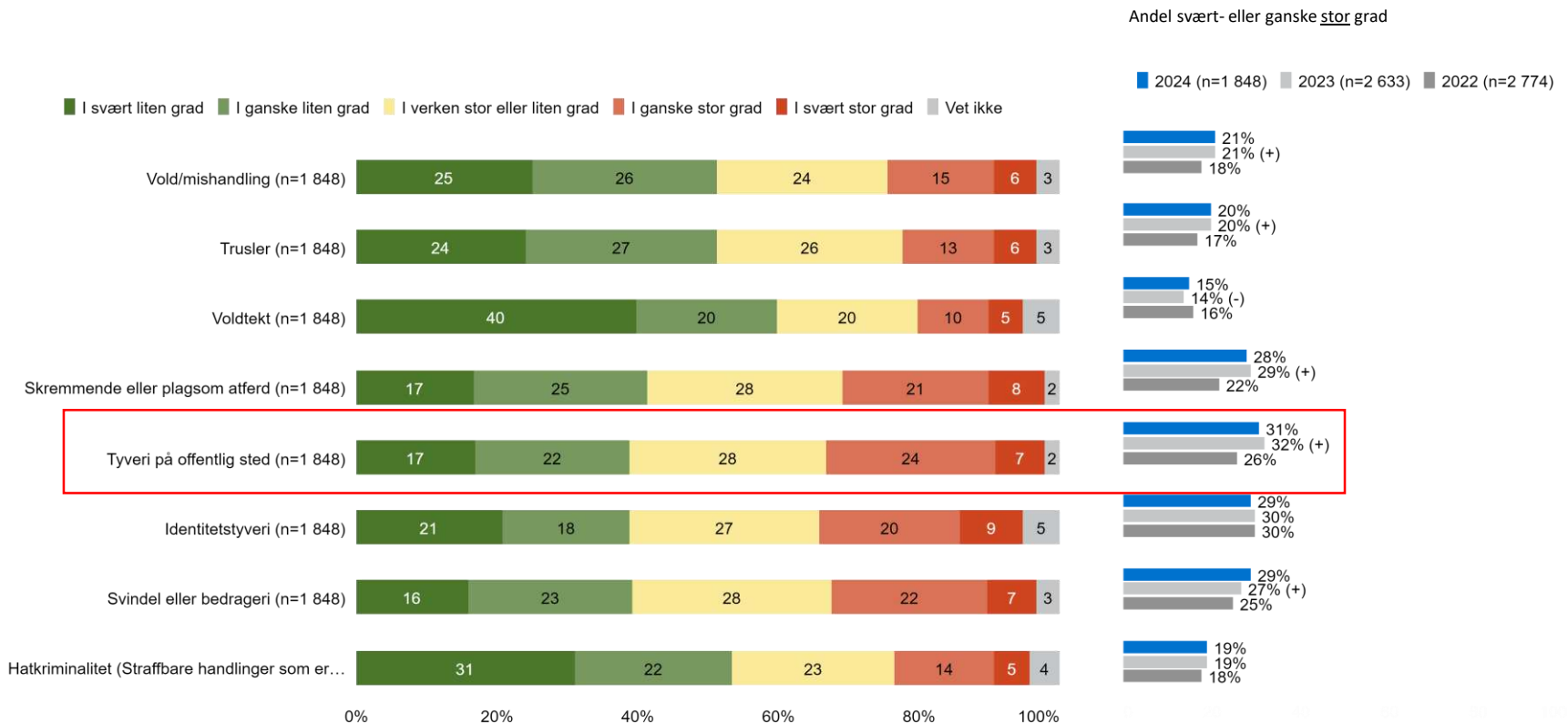
- Økt offentlig og privat ressursbruk
- Redusert produksjon og effektivitet i økonomien
- Tap av liv og helsemessig livskvalitet

Kun en vei for å hjelpe de som er utsatt - samhandling!!!

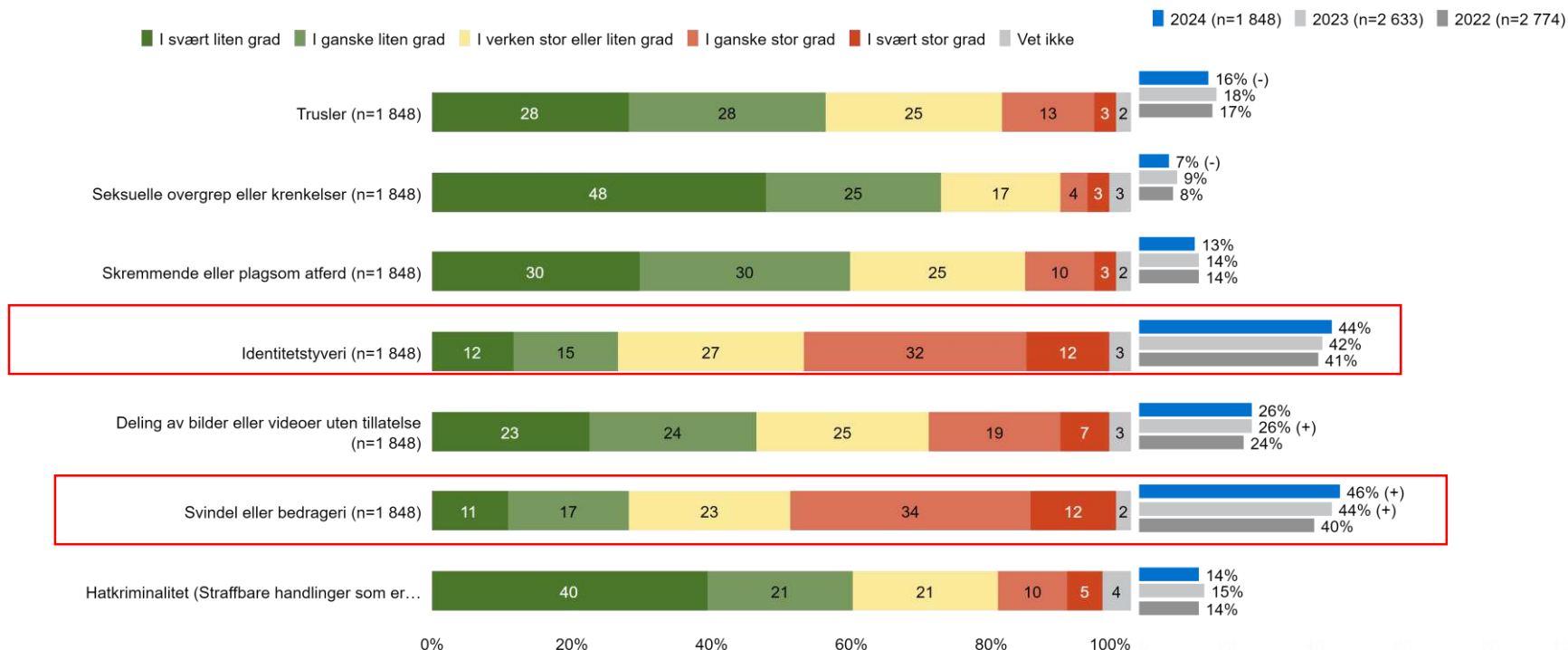


- **Innbygger undersøkelse**

I hvilken grad er du bekymret for at følgende skal skje deg i ditt nærmiljø?

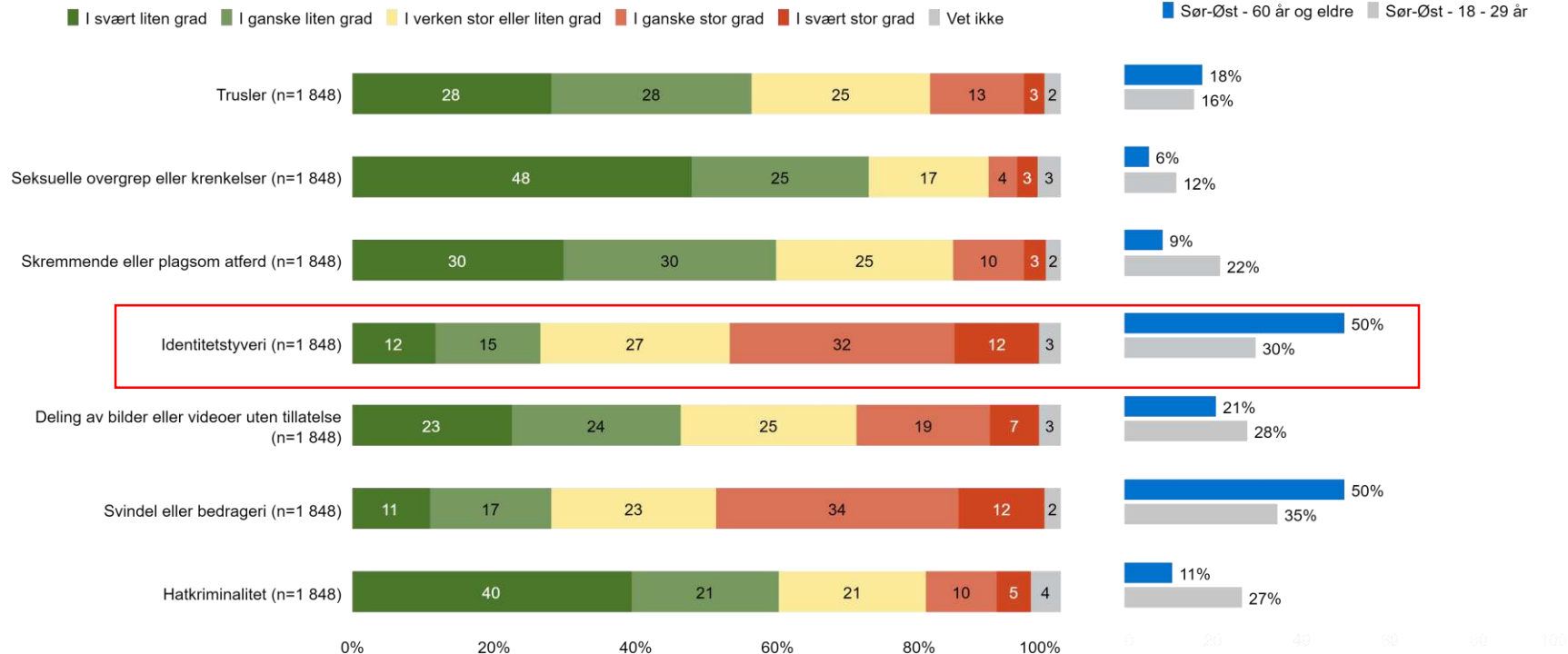


I hvilken grad er du bekymret for at følgende kan ramme deg ved bruk av digitale tjenester?

Andel svært- eller ganske stor grad

I hvilken grad er du bekymret for at følgende kan ramme deg ved bruk av digitale tjenester?

Andel svært- eller ganske stor grad



A photograph of two police officers in light blue uniforms interacting with a family on a city street. One officer is kneeling on the left, talking to a young child in a stroller. Another officer stands behind him, talking to a woman and a man. The woman is pushing the stroller. The background shows a city street with other pedestrians and buildings.

**Politiets samfunnsoppdrag er å
forebygge og bekjempe
kriminalitet og skape trygghet
for befolkningen**